

דְּשִׁלְטָא עָלֵייהוּ, אֵלָא דְאֵתְמַלִּיָּא מִנֵּייהוּ. וְעַל גְּהָרוֹת
 יְכוּנְנָה, מֵאֵן אֵינּוֹן גְּהָרוֹת. אֵלָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (תהלים
 ג'ג) נִשְׂאוּ גְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ גְהָרוֹת דְּכִיָּם, אֵינּוֹן גְּהָרוֹת,
 כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית ב') וְנָהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
 הַגֶּן, וּבְגִין כֵּן, וְעַל גְּהָרוֹת יְכוּנְנָה.

תָּא חֲזִי, הָאֵי אֶרֶץ, אֶקְרִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב דְּאִיהוּ
 יִשְׂרָאֵל, אֵמַאי לָא שְׁלִיט עַל דָּא כְּמִשָּׁה, דְּהָא כְּתִיב
 וָאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וְלֹא
 יִתִּיר.

אֵלָא, יַעֲקֹב הָא אֹקִימָנָא, נָטַל בֵּיתָא דְלִתְתָא,
 וְאִשְׁתְּבִיק מִנִּיהּ בֵּיתָא דְלְעֵילָא. וְעַם בֵּיתָא
 דְלִתְתָא, אֶתְקִין בֵּיתָא דְלְעֵילָא, בְּתַרִּיסָר שְׁבַטִין,
 בְּשִׁבְעִין עֲנַפִּין, וְהָא אֹקִמּוּהּ. מִשָּׁה, נָטַל בֵּיתָא
 דְלְעֵילָא, וְשָׁבִיק בֵּיתָא דְלִתְתָא. וְעַל דָּא, כְּתִיב בְּיַעֲקֹב
 בְּאֵל שַׁדַּי. בְּאֵל שַׁדַּי מְלִיל עֲמִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא
 יִתִּיר. וְשָׁמִי יי' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, לְמַלְלָא עֲמַהוֹן בְּדַרְגָּא
 דָּא דְאִיהוּ עֲלָאָה.

וָאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
 תּוֹשְׁבְחֹן דְּאַבְהֹן יַעֲקֹב הוּוּ, דְּהוּא שְׁלִימוּ דְכֻלָּא.
 בְּכֻלְהוּ כְּתִיב, אֶל אַבְרָהָם, אֶל יִצְחָק, וּבִיהּ אֶתּוֹסָף אֶת
 חַד, דְּכְתִיב, וְאֶל יַעֲקֹב. אֶתּוֹסָף בִּיהּ ו', לְאַחֲזָאָה דְאִיהוּ

שְׁלִימָא יִתִּיר מִכְּלָהוּ. וְעַם כָּל דָּא, לָא זָכָה לְאַשְׁתַּמְשָׂא
בֵּיהּ כַּמְשָׂה.

(שמנות ר) וְגַם הִקְיִמוּתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתָם לְתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ
כְּנָעַן, בְּגִין דְּאַתְגְּזֵרוּ. דְּכָל מֵאן דְּאַתְגְּזֵר, יִרִית
אַרְעָא, דְּהָא לָא יִרִית אַרְעָא, אֱלָא צְדִיק, וְכָל מֵאן
דְּאַתְגְּזֵר, אֲקָרִי צְדִיק. דְּכְתִיב, (ישעיה ס) וְעַמֶּךָ כָּלִם
צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ, כָּל מֵאן דְּאַתְגְּזֵר, וְנָטִיר
הָאֵי אֶת קִימָא, אֲקָרִי צְדִיק, תָּא חֲזִי מִן יוֹסֵף, דְּכָל
יוֹמוֹי לָא אֲקָרִי צְדִיק, עַד דְּנָטִיר הֵהוּא בְּרִית, אֶת קִימָא
קְדִישָׁא. כִּיּוֹן דְּנָטִיר לֵיהּ, אֲקָרִי צְדִיק, יוֹסֵף הַצְּדִיק.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה יְתִיב יוֹמָא, חַד, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ,
(עמיה) וְרַבִּי אַבָּא עֲמִיה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאֵי קָרָא
דְּכְתִיב, וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגו'. מַהוּ
וְאָרָא, וְאִדְבַּר מִבְּעֵי לֵיהּ. אָמַר לֵיהּ, אֶלְעָזָר בְּרִי, רִזָּא
עֲלָאָה אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, אֵית גְּוֹוִנִין דְּמִתְחַזְיִין, וְאֵית גְּוֹוִנִין דְּלָא
מִתְחַזְיִין. וְאֵלִין וְאֵלִין, אֵינֻן רִזָּא עֲלָאָה
דְּמַהִימְנוּתָא, וּבְנֵי נָשָׂא לָא יִדְעִין לֵיהּ, וְלָא מְסַתְּפְלִין
בֵּיהּ וְאֵלִין דְּמִתְחַזְיִין, לָא זָכָה בְּהוּ בַר נָשׁ, עַד דְּאָתוּ
אַבְהוֹן, וְקִימוּ עֲלֵיהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאָרָא, דְּחָמוּ, אֵינֻן
גְּוֹוִנִין דְּאַתְגְּלִיִין.

וּמֵאֵן גּוֹוֹנִין דְּאַתְגְּלִיין. אֵינּוֹן דְּאֵל שְׂדֵי, דְּאֵינּוֹן גּוֹוֹנִין
 דְּחִיזוּ עֵילָאָה (ב"א חִיזוּ דְּגּוֹוֹנִין עֵלְאִין) וְאֵלִין אֶתְחַזִּיין.
 וְגּוֹוֹנִין דְּלְעֵילָא, סְתִימִין דְּלֹא אֶתְחַזִּיין, לָא קָאִים אֵינִישׁ
 עֲלֵייהוּ, בַּר מְמִשָּׁה. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְשָׁמַי יי' לֹא נוֹדַעְתִּי
 לָהֶם, לָא אֶתְגְּלִיתִי לֹוֹן בְּגּוֹוֹנִין עֵלְאִין. וְאֵי תִימָא,
 דְּאַבְהֵן לָא הוּוּ יַדְעֵי בְּהוּ. אָלָא הוּוּ יַדְעֵי, מְגוּ אֵינּוֹן
 דְּאַתְגְּלִיין.

כְּתִיב (דְּנִיאל י"ב) וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ וּמִצְדֵי קִי
 הַרְבִּים כְּפּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד. וְהַמְשָׁכִילִים
 יִזְהִירוּ, מֵאֵן אֵינּוֹן מְשָׁכִילִים. אָלָא דָּא הוּא, הַהוּא חָכֵם
 דְּיִסְתַּכַּל מְגַרְמִיָּה מְלִין, דְּלֹא יִכְּלִין בְּנֵי נְשָׂא לְמַלְלָא
 בְּפוּמָא, וְאֵלִין אֶקְרוּן מְשָׁכִילִים. יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ,
 מֵאֵן (זֹהַר) הוּא הַרְקִיעַ. דָּא הוּא רְקִיעַ דְּמִשָּׁה, דְּקִימָא
 בְּאַמְצְעִיתָא, וְהֵאֵי זֹהַר דְּיִלְיָה, אֵיְהוּ סְתִים, וְלֹא
 אֶתְגְּלִיָּא מְגוֹן דְּיִלְיָה קִימָא עַל הַהִיא רְקִיעָא דְּלֹא
 נְהִיר, דְּאַתְחַזִּיין בֵּיהּ גּוֹוֹנִין, וְאֵינּוֹן גּוֹוֹנִין אֶף עַל גַּב
 דְּאַתְחַזִּיין בֵּיהּ, לָא זְהִרֵי כְּזֹהַרָא בְּגִין דְּאֵינּוֹן גּוֹוֹנִין
 סְתִימִין.

תָּא חֲזִי, אַרְבַּע נְהוּרִין אֵינּוֹן. תְּלַת מְנַיְיָהוּ סְתִימִין, וְחַד
 דְּאַתְגְּלִיָּא: נְהוּרָא דְּנְהִיר. נְהוּרָא דְּזֹהַרָא. (וְאֵינּוֹן)
 וְאֵיְהוּ נְהִיר כְּזֹהַרָא דְּשָׁמַיָּא בְּדַכְּיוּ. נְהוּרָא דְּאַרְגּוֹוֹנָא,

דְּנָטִיל כָּל נְהוּרִין. נְהוּרָא דְלֹא נְהִיר אֶסְתַּכַּל לְגַבֵּי אֱלִין,
וְנָטִיל לֹון. וְאֶתְחַזֵּין אֵינֹון נְהוּרִין בֵּיהּ, כַּעֲשָׂשִׁיתָא,
לְקַבֵּל שְׂמֵשָׁא.

וְאֱלִין תְּלַת דְּקַאמְרוּן, סְתִימִין וְקִימִין עַל הָאֵי (דף כ"ג ע"ב)
דְּאֶתְגְּלִיָּא. וְרוּזָא דָּא (ויחי רכ"ז ע"א) עֵינָא תָּא חֲזִי,
בְּעֵינָא אֵית תְּלַת גְּוֹנִין, דְּאֶתְגְּלִיין רְשִׁימִין בֵּיהּ, וְכֻלְהוּ
לָא מְזִדְּהֵרִי, בְּגִין דְּקִימִי בְּנְהוּרָא דְלֹא נְהִיר. וְאֱלִין
אֵינֹון כְּגֹוּנָא דְּאֵינֹון סְתִימִין דְּקִימִי עֲלֵיהוּ וְאֱלִין אֵינֹון
דְּאֶתְחַזֵּין לְאַבְהוּן, לְמַנְדַּע אֵינֹון סְתִימִין דְּמְזִדְּהֵרִין, מְגוּ
אֱלִין דְּלֹא מְזִדְּהֵרִי. וְאֵינֹון דְּמְזִדְּהֵרִי וְאֵינֹון סְתִימִין,
אֶתְגְּלִיין לְמִשָּׁה, בְּהֵוּא רְקִיעָא דִּילֵיהּ. וְאֱלִין קִימִי, עַל
אֵינֹון גְּוֹנִין דְּאֶתְחַזֵּין בֵּיהּ בְּעֵינָא.

וְרוּזָא דָּא סְתִים עֵינָךְ, וְאַסְחָר גְּלַגְלָךְ, וְיִתְגְּלִיין אֵינֹון
גְּוֹנִין דְּנְהֵרִין, דְּמְזִדְּהֵרִי, וְלֹא אֶתִּיּהִיב רְשׁוּ
לְמִיחָמִי, אֶלָּא בְּעֵינִין סְתִימִין, בְּגִין דְּאֵינֹון סְתִימִין
עֲלֵאִין, קִימִי עַל אֵינֹון גְּוֹנִין דְּאֶתְחַזֵּין, דְּלֹא מְזִדְּהֵרִי.
וְעַל דָּא קָרִינֹון, מִשָּׁה זָכָה בְּאַסְפְּקֻלְרִיא דְּנְהֵרָא דְּקִימָא
עַל הֵהוּא דְּלֹא נְהֵרָא. שְׂאָר בְּנֵי עֵלְמָא, בְּהֵהוּא
אַסְפְּקֻלְרִיא דְּלֹא נְהֵרָא. וְאַבְהוּן הוּוּ חֲמָאן מְגוּ אֱלִין גְּוֹנִין
דְּאֶתְגְּלִיין, אֵינֹון סְתִימִין, דְּקִימִי עֲלֵיהוּ דְּאֵינֹון דְּלֹא
נְהֵרִין, וְעַל דָּא כְּתִיב, וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל

יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי, בְּאֵינוֹן גּוֹוִינִן דְּאַתְחַזְיִין.
 וְשָׁמִי יִי לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, אֲלִין גּוֹוִינִן עֲלָאִין סְתִימִין
 דְּזוֹהַרִין, דְּזוֹכָה בְּהוּ מִשָּׁה לְאַסְתְּכֵלָא בְּהוֹן. וְרוֹא
 דָּא, דְּעֵינָא סְתִים וְגַלְיָא. סְתִים, חָמִי אֲסַפְקֵלְרִיא
 דְּנַהֲרָא, אֲתַגְלִיָּא, חָמִי אֲסַפְקֵלְרִיא דְּלֹא נַהֲרָא. וְעַל
 דָּא, וְאָרָא, בְּאַסְפְקֵלְרִיא דְּלֹא נַהֲרָא, דְּאִיהוּ בְּאַתְגְלִיָּא,
 בִּיה פְּתִיב רְאִיָּה. בְּאַסְפְקֵלְרִיא דְּנַהֲרָא דְּאִיהוּ בְּסְתִימוּ,
 פְּתִיב בִּיה יְדִיעָה, דְּכְתִיב לֹא נוֹדַעְתִּי. אָתוּ רַבִּי אֲלַעְזָר
 וְרַבִּי אַבָּא וְנִשְׁקוּ יְדוּי. בְּכָה רַבִּי אַבָּא, וְאָמַר, וּוִי פַד
 תְּסַתְּלַק מִעֲלָמָא, וְיִשְׁתַּאֲר עֲלָמָא יְתוּם מִינְךָ, מֵאֵן יִכִּיל
 לְאַנְהָרָא מְלִין דְּאוֹרִיָּתָא.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (שְׁמוּאֵל א' כ"ה) וְאָמַרְתֶּם כֹּה לְחַי וְאַתָּה
 שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שְׁלוֹם. וְאָמַרְתֶּם
 כֹּה לְחַי, וְכִי דוֹד לָא הוּהוּ יַדַע בִּיה בְּנַבְל, דְּאִיהוּ אָמַר
 בְּגִינִיָּה, וְאָמַרְתֶּם כֹּה לְחַי, אֲלָא, תְּהוּא יוֹמָא, יוֹמָא טְבָא
 דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּהוּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב בְּדִינָא עַל
 עֲלָמָא, וּבְגִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאֲמַר, וְאָמַרְתֶּם כֹּה,
 לְחַי, לְקִשְׂרָא כֹה, לְחַי, דְּכָל חַיִּין בִּיה תְּלִיִין. וְאַתָּה
 שְׁלוֹם, מֵאִי וְאַתָּה אַתָּה מְבַעֵי לִיָּה. אֲלָא, וְאַתָּה כְּלָא
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאֲמַר, בְּגִין לְקִשְׂרָא קִשְׂרָא
 דְּמַהִימְנוּתָא וְכַדְקָא יְאוּת.

מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּהָא לְבַר נֶשׁ (בראשית קע"א ע"ב) חֵיִבָּא,
 אֲסוּר לְאַקְדָּמָא לִיָּה שְׁלָם, וְאִי אֲצִטְרִיף, יִקְדִּים
 לִיָּה פְדוּד, דְּבְרִיף לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְאַתְחִיזִי
 דְּבִגִּינִיָּה קָאָמֵר. וְאִי תִימָא דְרַמָּאוֹת הָוָה. לָאוּ. דְּהָא כָּל
 מֵאן דְּסָלִיק לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְאַתְחִיזִי דְּבִגִּינִיָּה
 קָאָמֵר, לָאוּ רַמָּאוֹת הוּא. וּמֵאן דְּאַקְדִּים שְׁלָם לְזַפְאָה,
 כְּאִילוּ אֲקָדִים לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, כָּל שְׁכַן מֵר,
 דְּאִיָּהוּ שְׁלָמָא לְעִילָא וְתַתָּא.

וּאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וּשְׁמַי
 יי' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם. רַבִּי חֲזַקְיָה פְּתַח, (תהלים ל"ב)
 אֲשֵׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב ה' לוֹ עֶז וְגו'. כַּמָּה אֵינּוֹן בְּנֵי נֶשׁא
 אֲטִימִין, דְּלֹא יִדְעִין, וְלֹא מִסְתַּכְּלִין, עַל מַה קִּיִּימִין
 בְּעֵלְמָא. דְּהָא קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא כַּד בְּרָא עֵלְמָא, עָבַד
 לִיָּה לְבַר נֶשׁ בְּדִיוֹקְנָא דִּילִיָּה, וְאַתְקִין לִיָּה בְּתַקוּנוֹי,
 בְּגִין דִּישְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא, וַיִּהְיֶה בְּאוּרִחוֹי.

דְּהָא כַּד אַתְבְּרִי אָדָם, מֵעַפְרָא דִּמְקַדְשָׁא דִּלְתַתָּא
 אַתְתַּקֵּן וְאַרְבַּע סְטְרֵי דְעֵלְמָא, אַתְחַבְּרוּ בְּהָוָה
 אַתְר דְּאַקְרִי בֵּי מְקַדְשָׁא. וְאֵינּוֹן אַרְבַּע סְטְרִין דְעֵלְמָא,
 אַתְחַבְּרוּ בְּאַרְבַּע סְטְרִין, דְּאֵינּוֹן יְסוּדִין דְעֵלְמָא, א"ש
 רו"ח וּמִ"ם וְעַפְ"ר, וְאַתְחַבְּרוּ אַרְבַּע סְטְרִין (נ"א יְסוּדִין)
 אֲלִין, כַּד יְסוּדִין דְעֵלְמָא, וְאַתְקִין מִנִּיָּהוּ קוּדְשָׁא בְרִיף

הוּא חַד גּוּפָא בְּתַקוּנָא עֲלָאָה. וְהָאִי גּוּפָא, אֶתְחַבֵּר
 מִתְרִין עֲלָמִין, מִעֲלָמָא דָּא תַתָּאָה, וּמִעֲלָמָא דְלַעֲיָלָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תָּא חֲזִי, ד' קַדְמָאִי אֵינּוּן רוּזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא. וְאֵינּוּן אַבְהֵן דְּכֻלְהוּ עֲלָמִין. וְרוּזָא
 דְּרַתִּיכָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא. וְאֵינּוּן ד' יְסוּדִין: א"ש רו"ח
 וּמִי"ם וְעַפְ"ר. אֵלִין אֵינּוּן רוּזָא עֲלָאָה. (וְאֵלִין אֵינּוּן אַבְהֵן דְּכֻלְהוּ
 עֲלָמִין אַבְהֵן דְּכֻלָּא) וּמֵאֵינּוּן נִפְקִין, זָה"ב וְכֶסֶף וּנְחָשׁ"ת
 וּבְרוּז"ל. וּתְחוּת (דף כ"ד ע"א) אֵלִין מִתְכָּאן אַחֲרָנִין, דְּדַמִּיין
 לוּן.

(בְּגוּנָא דְאֵלִין) תָּא חֲזִי. א"ש רו"ח וּמִי"ם וְעַפְ"ר, אֵלִין אֵינּוּן
 קַדְמָאִי וְשִׁרְשִׁין דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא, וְתַתָּאִין וְעֲלָאִין
 עֲלִיָּהוּ קַיִימִין. וְאֵלִין אֵינּוּן אַרְבַּע, לְאַרְבַּע סְטְרֵי
 עֲלָמָא, וְקַיִימִין בְּאַרְבַּע אֵלִין: צְפו"ן, וְדָרוּ"ם, וּמְזָר"ח,
 וּמַעַר"ב. אֵלִין אֵינּוּן אַרְבַּע סְטְרִין דְּעֲלָמָא, וְקַיִימִין
 בְּאַרְבַּע אֵלִין. א"ש לְסֵטֶר צְפו"ן. רו"ח לְסֵטֶר מְזָר"ח.
 מִי"ם לְסֵטֶר דָּרוּ"ם. בְּגִין דְּדָרוּם חָם וְיָבֵשׁ מֵיָם קָרִים
 וְלָחִים עַפְ"ר לְסֵטֶר מַעַר"ב. וְאַרְבַּע אֵלִין, בְּאַרְבַּע אֵלִין
 קְטִירִין, וְכֻלְהוּ חַד, וְאֵלִין עֲבָדֵי אַרְבַּע מִתְכָּאן, דְּאֵינּוּן
 זָה"ב וְכֶסֶף וּנְחָשׁ"ת וּבְרוּז"ל הָא אֵינּוּן תְּרִיסָר, וְכֻלְהוּ
 חַד.

תָּא חֲזִי, אִשׁ הוּא בְּשִׁמְאָלָא, לְסֵטֶר צְפוּן, דְּהָא אִשׁ,

תּוֹקְפָא דְחַמִּימוּתָא בֵּיהּ, וַיְבִישׁוּ דִילִיָּה (עיין בתיקונים ס"א ע"א)
 תְּקִיף. וְצִפּוֹן בְּהַפּוּכָא דִילִיָּה הוּא, וְאֶתְמַזִּיג חַד בְּחַד
 וְאִיהוּ חַד. מִים לִימִינָא, וְהוּא לְסִטְר דְרוּם. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, לְחִבְרָא (לְאַחֲרָא) לֹון כְּחַדָּא, עֲבִיד מְזַגָּא דָּא כְּמִזְגָּא
 דָּא.

צִפּוֹן אִיהוּ קָר וְלַח, אֲשָׁא חַם וַיְבִשׁ. אַחֲלַף לֹון לְסִטְר
 דְרוּם. דְרוּם, אִיהוּ חַם וַיְבִשׁ. מִים קָרִים וְלַחִים.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזִיג לֹון כְּחַד דְנִפְקִי מִיָּא מְדְרוּם,
 וְעָאֲלִין בְּגוּ צִפּוֹן. וּמְצִפּוֹן נִגְדִי מִיָּא. נִפְיִק אֲשָׁא מְצִפּוֹן,
 וְעָאֲל בְּתוֹקְפָא דְדְרוּם, וּמְדְרוּם נִפְיִק תּוֹקְפָא דְחַמִּימוּתָא
 לְעֵלְמָא. בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּזִיף דָּא בְּדָא, וְכֹל
 חַד וְחַד אוּזִיף לְחִבְרִיָּה מְדִילִיָּה כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה. כְּגוּוּנָא
 דָּא רוּחַ וּמְזוּרַת, בְּגִין דִּיוּזִיף כֹּל חַד לְחִבְרִיָּה, וְאֶתְכַלִּיל
 דָּא בְּדָא, לְאַתְחַבְרָא כְּחַד.

תָּא חֲזִי, אֲשָׁא מְסִטְרָא דָּא, מִים מְסִטְרָא דָּא. וְאִינּוֹן
 מְחֻלּוּקַת. עָאֲל רוּחַ בִּינִיָּהוּ, וְאַחִיד לְתֵרִין סְטְרִין.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א') וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
 הַמַּיִם. דְּהָא אֲשָׁא קָאִים לְעֵילָא בְּסִטְרָא דָּא. וּמִים קִיָּיִמי
 עַל אִפִּי אֲרַעָא. רוּחָא אֲעִיל בִּינִיָּהוּ, וְאַחִיד לְתֵרִין
 סְטְרִין, וְאַפְרִישׁ מְחֻלּוּקַת. עֶפֶר, מִיָּא קִיָּיִמי עֲלִיָּה וְרוּחָא
 וְאֲשָׁא וּמְקַבְּלָא מְכֻלָּהוּ, בְּחִילָא דְתִלְתָּא אֲלִין דְקִיָּיִמי
 עֲלָהּ.

תָּא חֲזִי, רוּחַ וּמְזֻרְחָ. מְזֻרְחָ, חָם וְלַח, רוּחַ, (קר ויבש סטרא דאיהו
 יבישא) חָם וְלַח אֵיהוּ, וּבְגִינֵי כַּף, אֶחָיד לְתַרְיֵן סְטֵרִין,
 דְּהָא אִשׁ חָם וְיִבֵּשׁ, וּמִיָּם קָרִים וְלַחִים, רוּחַ אֵיהוּ חָם
 וְלַח, סְטֵרָא דְאֵיהוּ חָם, אֶחָיד בְּאִשָּׁא. סְטֵרָא דְאֵיהוּ לַח,
 אֶחָיד בְּמִיא. וְעַל דָּא אֲסַכִּים בִּינֵיהוּ, וְאִפְרִישׁ מַחְלֻקָּת
 דְּאִשָּׁא וּמִיא.

עֶפְרָא אֵיהוּ קָר וְיִבֵּשׁ, וְעַל דָּא מְקַבֵּל עָלֶיהָ כְּלָהוּ, וְכְלָהוּ
 עֶבְדֵי בֵיהּ עֵבִידְתֵּיהוּ, וּמְקַבְּלָא מְכָלָהוּ, לְאַפְקָא
 בְּחִילֵיהוֹן מְזוּנָא לְעֵלְמָא. בְּגִין דְּבַמְעָרְבַת אֶתְאֶחָיד עֶפְרָא,
 דְּאֵיהוּ קָר וְיִבֵּשׁ. וְסְטֵרָא דְאֵיהוּ קָר, אֶחָיד בְּצִפּוֹן דְּאֵיהוּ
 קָר וְלַח, דְּהָא קָרִירָא אֶתְאֶחָיד בְּקָרִירָא. בְּגִין כֶּךָ צִפּוֹן
 אֶתְאֶחָיד בַּמְעָרְבַת בְּסְטֵרָא דָּא. דְּרוּם דְּאֵיהוּ חָם וְיִבֵּשׁ,
 בְּתַהוּא יְבִישׁוּתָא דִּילֵיהָ, אֶחָיד לִיבִישׁוּתָא דְּמְעָרְבַת בְּסְטֵרָא
 אַחֲרָא, וְאֶתְאֶחָיד מְעָרְבַת בְּתַרְיֵן סְטֵרִין.

וְכֵן אֶתְאֶחָיד דְּרוּם בְּמְזֻרְחָ, דְּהָא חֲמִימוּתָא דְּדְרוּם,
 אֶתְאֶחָיד בֵּיהּ בְּחֲמִימוּתָא דְּמְזֻרְחָ. וּמְזֻרְחָ אֶתְאֶחָיד
 בְּצִפּוֹן דְּהָא לְחוּתָא דִּילֵיהָ אֶתְאֶחָיד בְּלְחוּתָא דְּצִפּוֹן.
 הַשְּׁתָּא אֲשֶׁתְּכַח דְּרוּמִי"ת מְזֻרְחִי"ת. מְזֻרְחִי"ת צְפוּנִי"ת.
 צְפוּנִי"ת מְעָרְבִי"ת. מְעָרְבִי"ת דְּרוּמִי"ת וְכְלָהוּ כְּלִילָן דָּא
 בְּדָא, לְאַשְׁתְּלִשְׁלָא חַד בְּחַד.

כְּגֻוּנָא דָּא, צִפּוֹן עֶבִיד דְּהָבָא. דְּמִסְטֵרָא דְּתוּקְפָא

דְּאִשָּׁא, אַתְּ עֶבֶד דְּהֶבֶא. וְהֵינּוּ דְכָתִיב, (איוב ל"ז) מִצָּפוֹן
 זָהָב יֵאָתֶה. דְּאִשׁ אַתְּ אַחִיד בְּעֶפֶר, וְאַתְּ עֶבֶד דְּהֶבֶא.
 וְהֵינּוּ דְכָתִיב, (איוב כ"ח) וְעִפְרוֹת זָהָב לוֹ. וְרוּזָא דָא, שְׁנַיִם
 פְּרוּבִים זָהָב.

מִיָּם אַתְּ אַחִיד בְּעֶפֶר, וְקִרְיוֹתָא בְּלַחוּתָא עֶבֶד כֶּסֶף,
 הַשְּׂתָא הָא עֶפֶר אַתְּ אַחִיד בְּתַרְיִן סְטְרִין, בְּנִהָב
 וּבְכֶסֶף, וְאַתְּ יִיְהִיב בֵּינֵיהוּ. רוּחָא אַחִיד לְמִים, וְאַחִיד

(הגהה תמימה במה דאמר רוח קר ויבש שאם פן עפר ורוח שונים בטבעם אבל יש אומרים

פי רוח חם ולח (עמ"ש בתיקונים ל"ה ב') וְאִם פֶּן נוֹכַל לומר דְּאִחִיד רוּחַ
 לְתַרְיִן סְטְרִין אִשׁ חָם וְיִבֵּשׁ וְרוּחַ חָם וְלַח סְטְרָא דְּאִיהוּ
 חָם אַחִיד בְּאִשׁ וְסְטְרָא דְּאִיהוּ לַח אַחִיד בְּמִיא וְאַפְרִישׁ
 מִחְלוּקַת דְּאִשָּׁא וּמִיא. עֶפֶר אִיהוּ קַר וְיִבֵּשׁ וּמִים קָרִים
 וְלַחִים וְסְטְרָא דְּקַר אַחִיד בְּעֶפֶר בְּסְטְרָא דְּקַר אֲשֶׁתְּכַח
 דְּעֶפֶר מְקַבֵּל עָלֶיהָ כְּלָהוּ בְּגִין כֶּן אַחִיד לְתַרְיִן סְטְרִין
 דְּהָא אִשׁ חָם וְיִבֵּשׁ מִים קַר וְלַח ע"כ) (דף כ"ד ע"ב) לְאִשׁ,
 וְאַפִּיק תַּרְיִן כְּחַד, דְּאִיהוּ (יחזקאל א') עֵינֵי נְחֹשֶׁת קָלִל. וְעֶפֶר
 דְּקַאמְרָן, כַּד אִיהוּ בְּלַחוּדוּי, בִּיבִישׁוּ וְקִרְיוֹ דִּילֵיהָ,

נְפִיק בְּרוּזַל, וְסִימְנִין, (קהלת י') אִם קָתָה הַבְּרוּזַל וְגו' וְהָאִי עֶפֶר,
 אַתְּ אַחִיד בְּכָלְהוּ, וְכָלְהוּ עֶבְדִּין בֵּיהּ כְּגוּוּנָא
 דְּלַהוּן. תָּא חֲזִי, בְּלֹא עֶפֶר, לִית זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת,
 דְּהָא כָּל חַד וְחַד אוֹזִיף לְחַבְרִיָּה מְדִילֵיהָ, לְאַתְּ קִשְׂרָא דָא

בְּדָא. וְאֵתְאַחֵיד עֶפֶר בְּכֻלָּהּ, בְּגִין דְּתֵרִין סְטָרִין אַחֵידִן
 לִיהּ, אִשָּׁא וּמִיָּא. וְרוּחָא אֶתְקָרִיב בֵּיהּ, בְּגִין אֵלִין תֵּרִין
 וְעֵבִיד בֵּיהּ עֵבִידְתָּא.

אַשְׁתַּכַּח, דְּכֵד אֶתְחַבֵּר עֶפְרָא בְּהַדְיֵיהּ, עֵבִיד וְאוּלִיד
 עֶפְרָא אַחֲרָנִין, כְּגֹוּנָא דְלֵהוֹן. כְּגֹוּנָא דְזֹהָב,
 אוּלִיד עֶפְרָא (רל"ו ע"ב) סוּסְפִיתָא יְרוּקָא, דְּאִיהּ כְּגֹוּנָא
 דְּדֵהָבָא מִמָּשׁ. כְּגֹוּנָא דְכֶסֶף, אוּלִיד עוֹפְרָת. כְּגֹוּנָא
 דְּנַחֲשֶׁת עֵילָאָה, אוּלִיד קְסִיטְרָא דְּאִיהּ נַחֲשֶׁת זֹטָא.
 כְּגֹוּנָא דְּבִרְזֵל, אוּלִיד בִּרְזֵל, וְסִימְנָךְ (משלי כ"ז) בִּרְזֵל
 בְּבִרְזֵל יַחַד.

תָּא חֲזִי, אִשׁ רוּחַ מִים וְעֶפֶר, כְּלֵהוּ אַחֵידִן דָּא בְּדָא,
 וְאֶתְקִשְׁרֹן דָּא בְּדָא. וְלֹא הוּי בְּהוּ פְרוּדָא. וְעֶפֶר דָּא,
 כֵּד אִיהּ אוּלִיד לְבַתֵּר, לָא מִתְקִשְׁרֹן דָּא בְּדָא בְּאִינוּן
 עֲלָאִי, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר, (בראשית ב') וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה
 לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים, בְּאֵלִין הוּי פְרוּדָא.

בְּגִין דְּהָא עֶפֶר, כֵּד אִיהּ אוּלִיד בְּחִילָא דְתֵלֵת עֲלָאִי,
 אִפִּיק אַרְבַּעָה נְהָרִין, דְּתַמָּן מִשְׁתַּכְּחִי אַבְנֵי יָקָר,
 וּבְאַתֵּר חַד אִינוּן, דְּכֶתִיב שָׁם הַבְּדֵלָח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם. וְאֵלִין
 אַבְנֵי יָקָר אִינוּן תְּרִיסֵר, וְאִינוּן לְאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא,
 לְקַבִּיל תְּרִיסֵר שְׁבָטִין, דְּכֶתִיב, (שמות כ"ח) וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶינָן
 עַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל שְׁמוֹתָם. וְאֵלִין
 תְּרִיסֵר בְּקָר, דְּאִינוּן תַּחֲוֹת יַמָּא.

תָּא חֲזִי, כָּל אַרְבַּעַה סְטָרִין עֲלָאִין דְּקַאמְרוֹן, אַף עַל גַּב
 דְּמִתְקַשְׁרוֹן דָּא בְּדָא, וְאִינוּן קִיּוּמָא דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא,
 קִיּוּמָא דְעֲלָמָא יִתִּיר רוּחַ, בְּגִין דְּכֻלָּא קִיּוּמָא בְּגִינִיהּ,
 וְנַפְשָׁא לָא קִיּוּמָא אֶלָּא בְּרוּחָא, דְּאִי גָרַע רוּחָא אֶפִּילוּ
 רַגְעָא חֲדָא, נַפְשָׁא לָא יִכִּילַת לְאַתְקִיּוּמָא, וְרוּזָא דָּא
 כְּתִיב, (משלי י"ט) גַּם בְּלֹא דַעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב. נַפְשָׁא בְּלֹא
 רוּחָא לָאוּ אִיהוּ טוֹב, וְלֹא יִכָּלֵא לְאַתְקִיּוּמָא.

וְתָא חֲזִי, אִינוּן תְּרִיסָר דְּקַאמְרוֹן, דְּאִינוּן תְּרִיסָר אַבְנִין,
 אִינוּן תְּרִיסָר בְּקָר, דְּתַחוּת יִמָּא. בְּגִין כֶּף, נָטְלוּ
 אִינוּן תְּרִיסָר נְשִׂאִים, (במדבר ז') כָּל הַבָּקָר לָעֵלָה שְׁנַיִם
 עֶשֶׂר פָּרִים וְגו'. וְכֻלָּא רוּזָא עֲלָאָה הוּא, וּמֵאֵן דִּישְׁגַּח
 בְּמַלְיִן אֵלִין, יִשְׁגַּח בְּרוּזָא דְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה, דְּעַקָר דְּכֻלָּא
 בֵּיהּ.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, הָא דְאָמַר ר' חֲזַקְיָה, דְּכִד בְּרָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, מִעֲפָרָא דְּמִקְדָּשָׁא דְלַתְתָּא
 אַתְבְּרִי, מִעֲפָרָא דְּמִקְדָּשָׁא דְלַעֲיִלָּא אַתִּיּהִיב בֵּיהּ
 נְשִׁמְתָּא. כְּמָה דְּכִד אַתְבְּרִי מִעֲפָרָא דְלַתְתָּא, אַתְחַבְּרוּ
 בֵּיהּ תְּלַת סְטָרָא יְסוּדֵי עֲלָמָא. הֲכִי נָמִי כִד אַתְבְּרִי
 מִעֲפָרָא דְלַעֲיִלָּא, אַתְחַבְּרוּ בֵּיהּ תְּלַת סְטָרֵי יְסוּדֵי עֲלָמָא,
 וְאַשְׁתְּלִים אָדָם. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (תהלים ל"ב) אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא
 יִחְשַׁב יְי' לוֹ עוֹן וְאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה. אִימַתִּי לֹא יִחְשַׁב יְי'
 לוֹ עוֹן, בְּזִמְן דְּאִין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה.

תָּא חֲזִי, מִשֶּׁה אֲשֶׁתְּלִים יִתִּיר מֵאַבְהֹן, בְּגִין דְּמִלִּיל עֲמִיה
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִדְּרָגָא עֲלָאָה יִתִּיר מִכְּלָהוּ,
 וּמִשֶּׁה פְּנִימָאָה דְּבִי מִלְּפָא עֲלָאָה הוּוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב,
 וַאֲרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב וְגו', וְהָא
 אוֹקִימָנָא מְלִי.

(שמות ו') לְכֹן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְי' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָאִי קָרָא אִפְכָּא הוּא, דְּכְתִיב
 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלוֹת מִצְרַיִם בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתַּר
 וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבוֹדָתָם, וּלְבַתַּר וְגֵאלְתִּי אֶתְכֶם, הוּוּ
 לִיָּה לְמִימַר מְעִיקָרָא וְגֵאלְתִּי אֶתְכֶם, וּלְבַתַּר וְהוֹצֵאתִי
 אֶתְכֶם. אֶלָּא, עֲקָרָא דְּכֻלָּא בְּקִדְמִיתָא, דְּבַעַא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְבִשְׂרָא לֹון בְּשִׁבְחָא דְּכֻלָּא בְּקִדְמִיתָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָא שְׁבַחָא דְּכֻלָּא, וְלִקְחֵתִי אֶתְכֶם לִי
 לְעַם וְהֵייתִי (דף כ"ה ע"א) לְכֶם לְאֱלֹהִים, וְאָמַר לִיָּה
 לְבַתַּר. אָמַר לִיָּה, בְּהָהוּא זְמַנָּא, לִית לְהוּ שְׁבַחָא אֶלָּא
 יִצִּיאָה. דְּחֻשִׁיבֵי דְּלָא יִפְקוּן מֵעֲבֻדוֹתָהוּן לְעֵלְמִין, בְּגִין
 דְּהוּ חֲמָאן תַּמָּן דְּכָל אֲסִירֵי דְּהוּ בִּינֵייהוּ מְקֻשְׁרוּ לֹון
 בְּקֻשְׁרָא דְּחַרְשֵׁי, וְלָא יְכַלִּין לְנַפְקָא מִבִּינֵייהוּ לְעֵלְמִין.
 וּבְגִין כֵּן, מַה דְּחֻבִּיב עֲלֵייהוּ מִכְּלָא, אֲתַבְּשְׁרוּ בֵּיה.

וְאִי תִימָא אַף עַל גַּב דְּנַפְקוּ, הָא דִּילְמָא יִזְלוּן (חיל'יהו)
 בְּתַרִּייהוּ לְאַבְאָשָׁא לֹון, כְּתִיב וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם

מֵעֲבוֹדָתְךָ. וְאִי תִימָא הָא יִפְקוֹן וְיִשְׁתַּזְבֹּן, וְלֹא יִהְיֶה לּוֹן
 פְּרִיקָא, תְּלַמּוּד לּוֹמַר וְגַאֲלִתִּי אֶתְכֶם בְּזִרְעַ נְטוּיָה. וְאִי
 תִימָא לֹא יִקְבִּילֶם, הָא פְּתִיב וְלִקְחִתִּי. וְאִי תִימָא
 כְּשִׁיקְבִּילֶם לֹא יִבְיִיאַם לְאַרְצָן, הָא פְּתִיב וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם
 וְגו'.

רעיא מהימנא

(שמות ר') וְלִקְחִתִּי אֶתְכֶם לִי לְעַם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים
 וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי יי' אֱלֹהֵיכֶם וְגו' פְּקוּדָא דָּא קַדְמָאָה
 דְּכָל פְּקוּדֵינָן. רַאשִׁיתָא קַדְמָאָה דְּכָל פְּקוּדֵינָן, לְמַנְדַּע לִיָּה
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָלֵלָא. מֵאִי בְּכָלֵלָא. לְמַנְדַּע דְּאִית
 שְׁלִיטָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ רַבּוֹן עֲלָמָא, וּבְרָא עֲלָמִין כְּלָהוּ,
 שְׁמִיָּא וְאַרְעָא וְכָל חֵילֵיהוֹן. וְדָא אִיהוּ בְּכָלֵלָא. וְסוּפָא
 דְּכָלֵלָא בְּפִרְטָא, לְמַנְדַּע לִיָּה בְּפִרְטָא.

וְכָלֵל וּפִרְטָא אִיהוּ רִישָׁא וְסוּפָא רְזָא דְּכָר וְנוֹקְבָא כַּחְדָּא,
 וְאַשְׁתַּכַּח בַּר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, דְּאִתְעַסַּק בְּכָלֵל
 וּפִרְטָא, בַּר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא אִיהוּ כְּלָל וּפִרְטָא. תְּקוּנָא
 דְּהַאי עֲלָמָא, אִיהוּ כְּלָל וּפִרְטָא. בְּגִין כֵּן, רַאשִׁיתָא
 דְּכָלֵלָא, לְמַנְדַּע דְּאִית שְׁלִיטָא וְדִיִּין עַל עֲלָמָא, וְאִיהוּ רַבּוֹן
 כָּל עֲלָמִין. וּבְרָא לִיָּה לְבַר נֶשׁ מֵעַפְרָא, וְנִפְּחַ בְּאַפוּי
 נְשַׁמְתָּא דְּחַיִּי, וְדָא אִיהוּ בְּאוּרַח כְּלָל.

כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לָא הוּוּ יְדַעֵי לִיָּה לְקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא כִּיּוֹן דְּאַתָּא מִשָּׁה לְגַבְיִיהוּ, פִּקּוּדָא קַדְמָאָה דָּא
אוּלְיָף לֹון, דְּכְתִיב, וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי יי' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא
אֶתְכֶם וְגו'. וְאֶלְמָלָא פִּקּוּדָא דָּא, לָא הוּוּ יִשְׂרָאֵל
מִהִימְנִין, בְּכָל אֵינּוֹן נִיסִין וְגִבּוֹרִין דְּעֵבֵד לֹון בְּמִצְרַיִם.
כִּיּוֹן דִּידְעוּ פִּקּוּדָא דָּא בְּאוּרַח כְּלָל, אֶתְעֵבִידוּ לְהוֹן גִּסִין
וְגִבּוֹרִין.

וּלְסוּף מ' שָׁנִין, דְּקָא אֶשְׁתְּדְלוּ בְּכָל אֵינּוֹן פִּקּוּדִין
דְּאוּרִייתָא, דְּאוּלְיָף לֹון מִשָּׁה, בֵּין אֵינּוֹן
דְּמִתְנַהְגִי בְּאַרְעָא בֵּין אֵינּוֹן דְּמִתְנַהְגִי לְבַר מֵאַרְעָא כְּדִין,
אוּלְיָף לֹון בְּאוּרַח פְּרֻט, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (דְּבָרִים ד') וַיִּדְעֶת
הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבַבְךָ, הַיּוֹם דִּי יִקָּא, מַה דְּלָא הוּוּ רְשׁוּ
מִקְדַּמַּת דְּנָא. כִּי יי' הוּא הָאֱלֹהִים, דָּא בְּאוּרַח פְּרֻט,
בְּמִלָּה דָּא, כְּמַה רְזִין וְסִתְרִין אֵית בָּהּ. וְדָא, וְהָהוּא
דְּקַדְמִיתָא, כְּלָא מְלָה חֲדָא, דָּא בְּכָלְל, וְדָא בְּפְרֻט.

וְאִי תִימָא, הָא פְּתִיב, (מְשַׁלִּי א') יִרְאֵת יי' רֵאשִׁית דְּעֵת.
תִּירוּצָא, דָּא בְּאוּרַח פְּרֻט, לְמַנְדַּע מֵאן אִיהוּ יִרְאֵת
יי'. וְאַף עַל גַּב דְּאִית לִיה לְבַר נָשׁ לְדַחְלָא מִנִּיהּ, עַד
לָא יִנְדַּע, אֲבָל הֲכָא פְּתִיב רֵאשִׁית דְּעֵת, לְמַנְדַּע לִיה
דְּהָא אִיהוּ רֵאשִׁיתָא, לְמַנְדַּע לִיה בְּאוּרַח פְּרֻט.

בְּגִין כֵּךְ, פִּקּוּדָא קַדְמָאָה לְמַנְדַּע לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּכָלְל וּפְרֻט, בְּרִישָׁא וּבְסוּפָא. וְרֻזָּא דָּא (ישעיה

אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן. אֲנִי רֵאשׁוֹן בְּכֹלֵל, וְאֲנִי
 אַחֲרוֹן בְּפֶרֶט. וְכֹלֵא בְּכֹלֵלֵא חֲדָא, וְרִזָּא חֲדָא. כִּיּוֹן דִּינִדְע
 דָּא בְּכֹלֵל, יִשְׁלִים כָּל שְׁיִיפּוּי. וּמֵאן אֵינּוֹן. רמ"ח פְּקוּדִין,
 דְּאֵינּוֹן רמ"ח שְׁיִיפִין דְּבַר נֶשׁ. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתְּלִים בְּהוּ עַל
 הָאִי בְּכֹלֵל, כְּדִין יִנְדַע בְּאוֹרַח פֶּרֶט, דְּדָא אִיהוּ אֲסוּוֹתָא
 לְכֻלְהוּ, וְיִנְדַע כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, דְּמִתְחַבְּרָן לְמִיּהֵב אֲסוּוֹתָא
 לְכָל שְׁיִיפִין.

וְאִי תִימָא, כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, הֵיךְ יִהְבִּין אֲסוּוֹתָא לְכָל
 שְׁיִיפִין. וְדָאִי הָכִי הוּא עֵילָא וְתָתָא, שְׁתָּא וְיוֹמֵי
 דִּילִיָּה, יִהְבִּין אֲסוּוֹתָא לְכָל שְׁיִיפִין עֵילָא וְתָתָא, (בְּזִמְנָא)
 דְּשְׁיִיפִין אֲרִיקוּ בְּרַכָּאן לְיוֹמֵי שְׁתָּא כְּדִין אֲסוּוֹתָא וְחֵיין
 תְּלִיין עֲלֹן מְלַעֲיָלָא, וְאִתְמַלְיִין מְכֻלָּא. מֵאן גָּרִים לֹון.
 יוֹמֵי שְׁתָּא.

אוּף הָכִי נְמִי לְתָתָא, כַּד בַּר נֶשׁ יִשְׁלִים גּוּפִיָּה בְּאֵינּוֹן
 פְּקוּדִין דְּאוֹרֵייתָא לִית לָךְ כָּל יוֹמָא דְלָא אֲתֵיָּא
 לְאַתְבְּרָכָא מְנִיָּה, וְכַד אֵינּוֹן אֲתְבְּרָכָאן מְנִיָּה, כְּדִין חֵיין
 וְאֲסוּוֹתָא תְּלִיין עָלִיָּה מְלַעֲיָלָא. מֵאן גָּרִים לִיָּה. אֵינּוֹן
 יוֹמֵי שְׁתָּא. יוֹמֵי שְׁתָּא, כְּמָה דְּאַתְבְּרָכָאן מְלַעֲיָלָא מְרִזָּא
 דְּאָדָם. הָכִי נְמִי אֲתְבְּרָכָאן מִתָּתָא מְרִזָּא דְּאָדָם.

זְכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּהָאִי עֲלָמָא, בְּאֵלִין פְּקוּדִין
 דְּאוֹרֵייתָא, דְּאֲקִרוּן אָדָם, דְּכְתִיב. (יחזקאל ל"ד)

אָדָם אַתֶּם. אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם, וְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
 לֹא אֶקְרוּן אָדָם. וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל אֶקְרִי אָדָם, אֵית לִוְן
 לְאַשְׁתְּדִלָּא בְּאִינוּן פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא, לְמַהוּי כִּלָּא חַד,
 בְּרִזָּא דְאָדָם.

כִּד יְהֵב קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אוּרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא
 דְּסִינַי, מְלָה קְדַמָּאָה אִיהוּ אָנְכִי, אָנְכִי סִלְקָא לְרוּזִין
 (עֲלָמִין) סְגִיִּין. וְהֵכָא אִיהוּ רוּזָא דְּפְקוּדָא קְדַמָּאָה,
 לְמַנְדַּע לִיָּה בְּכִלְלָא. בְּגִין דְּכְתִיב אָנְכִי, הָא קָא רְמִיז,
 דְּאִית אֱלֹהָא שְׁלִיטָא עֲלָאָה (דְּאִיָּהוּ) עַל עֲלָמָא, כְּמַה דְּאִתְּ
 אָמַר (דְּבָרִים ד') כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא, פְּקוּדָא
 קְדַמָּאָה בְּכִלְלָא. בְּפֶרֶט: בְּגִין דְּכְתִיב, ה' אֱלֹהֶיךָ דָּא פֶּרֶט,
 וְדָא כִּלְלָא וּפֶרֶט, פְּקוּדָא קְדַמָּאָה, דְּאֶצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע
 בְּרִישָׁא וּבְסוּפָא, כְּמַה דְּאוּקִימְנָא. (ע"ב רע"א מדהימנא).

(שמות ו') וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בֵּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל
 מֹשֶׁה מִקּוֹצֵר רוּחַ. מֵאִי מִקּוֹצֵר רוּחַ. אָמַר רַבִּי
 יְהוֹנָדָה, דִּלָּא הוּוּ נְפִישִׁי, וְלָא הוּוּ לְקִיטֵי רוּחָא. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, מִקּוֹצֵר רוּחַ: דְּעַד לָא נִפְקָא יוּבְלָא, לְמִיָּהב לִוְן
 נְפִישׁוּ. וְרוּחַ בְּתֵרָאָה, עַד לָא שְׁלֵטָא לְמַעְבַּד נִימוּסֵי,
 וּכְדִין הוּוּ עָאקוּ דְּרוּחָא. מֵאֵן אִיהוּ. רוּחַ בְּתֵרָאָה
 דְּקָאמְרָן. (ג"א דְּעַד לָא יְהֵב לִיָּה יוּבְלָא בְּרַכְּהָ עַל הָאִי רוּחָא לְאַתְקִימָא נְפֶשׁ תְּתָאָה

וְלֹא שְׁלֵטָא הָאִי רוּחַ עַל נְפֶשׁ אֱלָא כִּד אֲתַבְרַכָּא מִיּוּבְלָא כְּדִין יְהֵא רוּחָא וּמֵאֵן אִיהוּ רוּחַ)

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (שמות ו') הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְאִיךְ
 יִשְׁמְעֵנִי פֶּרְעָה וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, מֵאִי וְאֲנִי עָרַל
 שְׁפָתַיִם. וְהָא בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב (שמות ד') לֹא אִישׁ דְּבָרִים
 אֲנֹכִי וְגו' כִּי כָבֵד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אֲנֹכִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא הָוָה אוֹתִיב לִיָּהּ, (שמות ד') מִי שָׁם פֶּה לְאָדָם וְגו', וְהוּא
 אָמַר (שמות ד') וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, סִלְקָא דַּעְתָּךְ דְּלֹא הָוָה
 כֹּן, וְהִשְׁתָּא אָמַר וְאֲנִי עָרַל שְׁפָתַיִם, אִי הָכִי, אֵן הוּא
 מְלָה דְאֲבֹטַח לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִדְמִיתָא.

אָלָא רְזָא אִיָּהּ, מִשֶּׁה קָלָא, וְדַבּוּר דְאִיָּהּ מְלָה דִּילִיָּהּ,
 הָוָה בְּגָלוּתָא, וְהָוָה אִיָּהּ אֲטִיִּם לְפִרְשָׁא מְלִין,
 וּבְגִין דָּא אָמַר, וְאִיךְ יִשְׁמְעֵנִי פֶּרְעָה, בַּעוּד דְּמְלָה דִּילִי
 אִיָּהּ בְּגָלוּתָא דִּילִיָּהּ, דְּהָא לִית לִי מְלָה. הָא אָנָּא קָלָא
 מְלָה גֵרַע, דְאִיָּהּ בְּגָלוּתָא, וְעַל דָּא, שְׁתַּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְאַהֲרֹן בְּהַדְיָהּ.

תָּא חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְדַבּוּר הָוָה בְּגָלוּתָא, קָלָא אֶסְתַּלַּק
 מִנִּיָּהּ, וּמְלָה הָוָה אֲטִיִּם בְּלֹא קוּל, כַּד אָתָּא מִשֶּׁה,
 אָתָּא קוּל. וּמִשֶּׁה הָוָה קוּל בְּלֹא מְלָה, בְּגִין דְּהָוָה
 בְּגָלוּתָא, וְכָל זְמַנָּא דְדַבּוּר הָוָה בְּגָלוּתָא, מִשֶּׁה אָזִיל
 קָלָא בְּלֹא דַבּוּר, וְהָכִי אָזִיל עַד דְּקָרִיבוּ לְטוּרָא דְסִינַי,
 וְאִתְיַהֲבַת אוּרִיָּתָא, וּבְהָהוּא זְמַנָּא, אֶתְחַבֵּר קָלָא
 בְּדַבּוּר, וּכְדִין מְלָה מְלִיל, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שמות כ')

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וַכִּדִּין, מֹשֶׁה
 אֶשְׁתַּכַּח שְׁלִים בְּמִלָּה בְּדָקָא יְאוּת, קוּל וְדַבּוּר כְּחֻדָּא
 בְּשְׁלִימוּ.

וְעַל דָּא מֹשֶׁה אֶתְרַעִים, דְּמִלָּה גָרַע מִנִּיה, בַּר הַהוּא
 זְמַנָּא דְּמִלִּילַת לְאַתְרַעְמָא עֲלוּי, בְּזַמְנָא דְּכְתִיב,

(שמות ו') וּמָאזּ בָּאתִי אֶל פֶּרְעֹה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ, מִיַּד (שמות ו')

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה. תָּא חֲזִי דְהֲכִי הוּא דְשָׂרָא מְלָה
 לְמִלְלָא וּפְסִק לָהּ, בְּגִין דְּעַד לָא מָטָא זְמַנָּא דְּכְתִיב
 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים וְגו'. וּפְסִק וְאֶשְׁלִים קְלָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב
 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. בְּגִין דְּדַבּוּר הָוֵה בְּגִלּוּתָא, וְלָא מָטָא
 זְמַנָּא לְמִלְלָא. (וְתָא חֲזִי)

בְּגִינֵי כֵּן, מֹשֶׁה לָא הָוֵה שְׁלִים מְלָה בְּקַדְמִיתָא, (דְּהֲכִי
 אֶתְחֲזִי) דְּאִיהוּ קוּל, וְאִתִּי בְּגִין דְּבּוּר, לְאַפְקָא לִיה
 מִן גְּלוּתָא. כִּיּוֹן דְּנִפְק מִן גְּלוּתָא, וְאֶתְחַבְּרוּ קוּל וְדַבּוּר
 כְּחֻדָּא בְּטוּרָא דְּסִינַי, אֶשְׁתַּלִּים מֹשֶׁה וְאֶתְסִי, וְאֶשְׁתַּכַּח
 כִּדִּין קוּל וְדַבּוּר כְּחֻדָּא בְּשְׁלִימוּ.

תָּא חֲזִי, כָּל יוֹמִין דְּהָוֵה מֹשֶׁה בְּמִצְרַיִם, דְּבַעָא לְאַפְקָא
 מְלָה מִן גְּלוּתָא, לָא מִלִּיל מְלָה, דְּאִיהוּ דְּבּוּר. כִּיּוֹן
 דְּנִפְק מִן גְּלוּתָא, וְאֶתְחַבְּר קוּל בְּדַבּוּר, הַהוּא מְלָה דְּאִיהוּ
 דְּבּוּר, אֲנַהִיג וְדַבֵּר לֹון לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל לָא מִלִּיל, עַד
 דְּקָרִיבוּ לְטוּרָא דְּסִינַי, וּפְתַח בְּאוּרֵייתָא, דְּהֲכִי אֶתְחֲזִי.

וְאִי תִימָא, (שמות י"ג) כִּי אָמַר אֱלֹקִים פֶּן יִנָּחַם הָעָם, לֹא
 כְּתִיב כִּי דִבֵּר, אֶלָּא כִּי אָמַר, דְּאִיהוּ רְעוּתָא דְלִבָּא
 בְּחֻשָּׁא, וְהָא (ויחי רל"ד ע"ב) אוֹקִימְנָא.

(דף כ"ו ע"א) וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה'. ר'
 יְהוּדָה פֶּתַח, (שיר השירים ה') קָמְתִי אֲנִי לְפִתּוּחַ
 לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמֶק עֶבֶר וְגו'. קָמְתִי אֲנִי לְפִתּוּחַ לְדוּדֵי, דָּא
 קָלָא. תָּא חֲזִי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כִּד אִיְהִי בְּגִלוּתָא, קָלָא
 אֶסְתֵּלַק מִינָהּ, וּמְלָה אֶשְׁתַּכַּח מִינָהּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים
 ל"ט) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָהּ. וְאִי אֶתְעַר מְלִתָּא, מַה כְּתִיב, וְדוּדֵי
 חֲמֶק עֶבֶר, דְּהָא קָלָא אֶסְתֵּלַק מִינָהּ, וּפְסֻקָא מְלָה. (בְּמִדָּה
 דְּאֵת אָמַר) וְעַל דָּא וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה, שְׂרִיאת לְמַלְלָא,
 וּפְסֻק וְשִׁתִּיק. לְבַתֵּר אֲשֵׁלִים קָלָא וְאָמַר וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי
 ה'.

וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת
 וְא"ו, דְּאִיהוּ שְׁלִימוּ דְאַבְהֶן, כְּמָה דְאֵת אָמַר,
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת
 וְא"ו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב (בראשית כ"ח) אֲנִי
 ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, הָא בְּיִצְחָק תּוֹסַפֶּת
 וְא"ו.

אָמַר לִיָּהּ, שְׁפִיר הָוָה, בְּגִין דְּיַעֲקֹב הָוָה קַיִים, וְאֶכְלִיל
 לִיָּהּ לְיַעֲקֹב בְּיִצְחָק, (דְּהוּהָ מִית) דְּאֶתְחַשְׁכוּ עֵינׁוּי,

וְהָוּה פֶּמֶת, דְּהָא בְּעוֹד דְּבַר נֶשׁ אִיהוּ קַיִים בְּהָאֵי עֲלָמָא,
 לָא אֲדַכֵּר עֲלוּי שְׁמָא קִדְיִשָּׁא, וְעַל דָּא אֲכַלִּיל לִיָּה
 בִּיצְחָק. הַשְּׁתָּא דְּמִית יַעֲקֹב, אַתָּא מְלָה בְּאַתְרִיָּה. הַדָּא
 הוּא דְּכְתִיב וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב,
 בְּתוֹסֶפֶת ו'.

בְּאֵל שְׁדֵי (בראשית קפ"ג ע"א): אַתְחַזִּינָא לְהוּ, מִגּוֹ אֲסַפְקָלְרִיא
 דְּלָא נִהְרָא. וְלֹא אַתְחַזִּינָא מִגּוֹ אֲסַפְקָלְרִיא דְּנִהְרָא.
 וְאִי תִימָא דְּהָא אֲשַׁתְּמָשׁוּ בְּנוֹקְבָא בְּלַחוּד וְלֹא יִתִּיר. תָּא
 חֲזִי, דְּלָא אַתְפְּרִשָׁן לְעֲלָמִין, הַדָּא הוּא דְּכְתִיב וְגַם
 הַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתֶם, דְּהָא בְּרִית אַתְחַבֵּר עִמָּה.
 מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִית לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְמִילָתָּה, דְּהָא
 אִיהוּ קָאמַר דְּלָא פְּרִישׁ לֹוֹן, דְּכְתִיב בְּאֵל
 שְׁדֵי, וְכְתִיב וְגַם הַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתֶם, בְּגִין לְקִימָא
 קִיּוּמָא בְּיַחוּדָא חַד, וְגַם הַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתֶם וְגו'.

הָא אַתְמַר, מֵאֵן דְּזָכִי לְבְּרִית, יִרִית לְאַרְעָא.
 רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, הֵווּ שְׂכִיחֵי יוֹמָא חַד קָמִיָּה דְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן, פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (איוב י"ט) גִּירוּ (ויקרא
 נ"ב ע"ב) לָכֶם מִפְּנֵי חֲרֵב כִּי חָמָה עֲוֹנוֹת חֲרֵב לְמַעַן תִּדְעוּן
 שִׁדּוֹן. שִׁדּוֹן כְּתִיב. גִּירוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֲרֵב, מֵאֵן חֲרֵב. דָּא
 (ויקרא כ"ו) חֲרֵב נוֹקְמַת נָקַם בְּרִית, דְּהָא הָאֵי חֲרֵב קָאִים
 לְאַסְתַּכְּלָא מֵאֵן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית, דְּכָל מֵאֵן דְּמִשְׁקַר